



Brabant-Zuidoost

Overzicht ingekomen zienswijzen gemeenten op de ontwerp Programmabegroting 2024 GGD Brabant-Zuidoost (bijgewerkt t/m 20 juni 2023)

Gemeente	Zienswijze	Reactie GGD op zienswijze
Asten	De raad van de gemeente Asten heeft besloten geen zienswijze in te dienen en vraagt het AB van de GGD om de raad actief op de hoogte te houden van ontwikkelingen.	Via de periodieke bestuurlijke rapportages wordt het Dagelijks Bestuur op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen (en indien het DB dat nodig acht worden deze gedeeld met het AB). Via de kadernota en de jaarrekening van de GGD worden colleges en raden geïnformeerd. Indien nodig zullen we raden daarnaast via nieuwsbrieven of presentaties op de hoogte houden. Zo worden bijvoorbeeld in het najaar 2023 informatiebijeenkomsten gehouden over de spreiding van ambulanceposten in de regio.
Bergeijk	De raad van Bergeijk heeft besloten geen zienswijze in te dienen.	
Best	De raad van Best stemt in met de ontwerpbegroting 2024.	
Bladel		
Cranendonck	De raad van Cranendonck stemt in met de ontwerp programmabegroting 2024 en vraagt invulling te geven aan de volgende verzoeken: <ul style="list-style-type: none">- We worden graag geïnformeerd over de voortgang in de bestuursopdracht.- De raad herkent dat voor de GGD een rol is weggelegd bij de uitvoering van de omgevingswet en vraagt in hoeverre er sprake is van een taakuitbreiding en hoe dit vertaald wordt naar capaciteitsvraagstukken en gaat graag in gesprek hoe dit het beste vormgegeven kan worden.- Dit jaar te onderzoeken op welke wijze de GGD structureel haar ondersteunende en adviserende taak kan inzetten voor preventie en gezondheidsbevordering in het kader van	Wb bestuursopdracht: zie antwoord bij Eindhoven. Wb taak GGD bij uitvoering omgevingswet: zie antwoord bij Eindhoven. Wb taak GGD bij GALA: de GGD onderzoekt momenteel samen met de regiogemeenten haar rol/taak binnen GALA. Het GGD bestuur



	<p>GALA zodat wij de doelen uit GALA in goede samenwerking met de rest van de regio kunnen behalen.</p> <ul style="list-style-type: none">- De raad maakt zich zorgen over de stijgende kosten bij de GGD. Dit stelt de gemeente voor een financiële uitdaging. De gemeente Cranendonck treedt graag met GGD in gesprek, samen met de andere regiogemeenten, om een goede balans te houden tussen het op peil houden van een goede publieke gezondheid en het beheersbaar houden van de kosten.- De raad vraagt nogmaals, net als vorig jaar n.a.v. de ontwerpbegroting 2023, om een overzicht in toekomstige begrotingen op te nemen van wettelijke taken en maatwerktaken per gemeente (i.o.m. ambtenaren).	<p>staat achter regionale samenwerking bij preventie en gezondheidsbevordering. Nader duiden a.d.h.v. resultaat bespreking in AB 12 juli.</p> <p>Wb zorgen over stijgende kosten: zie antwoord bij Eindhoven.</p>
Deurne	De raad van Deurne heeft besloten geen zienswijze in te dienen.	
Eersel	De raad van Eersel heeft besloten geen zienswijze in te dienen.	
Eindhoven	<p>De raad van Eindhoven gaat akkoord met de ontwerp programmabegroting 2024 en maakt daarbij de volgende kanttekeningen:</p> <ul style="list-style-type: none">- Wij herkennen ons in de punten uit de ontwerp-programmabegroting en daarmee in de plannen en ontwikkellijnen die zijn ingezet. U geeft aan dat de uitvoering van de bestuursopdracht eind 2023 wordt afgerond en geëvalueerd. We worden graag geïnformeerd over de resultaten.- U verwacht dat gemeenten de GGD gaan betrekken bij omgevingsvisies, -plannen en -vergunningen. Eventuele financiële gevolgen zijn nu niet in de ontwerp-programmabegroting 2024 opgenomen. De gemeente Eindhoven deelt dat een essentiële rol weggelegd is voor de GGD bij de uitvoering van de Omgevingswet. We gaan graag in gesprek hoe dit beste vorm kan worden gegeven en welke kosten u voorziet voor de ondersteuning van deze taak, zodat wij hierop tijdig kunnen anticiperen.	<p>Het Algemeen Bestuur van de GGD zal de resultaten van de eindevaluatie van de bestuursopdracht eind 2023 met gemeenteraden delen.</p> <p>Het GGD-bestuur beschouwt de taken van de GGD in het kader van de Omgevingswet in deze fase als een contracttaak waarbij elke gemeente zelf kan bepalen wat zij bij de GGD afneemt. Eind 2024 evalueren we dit en kijken we opnieuw naar de taken van de GGD en op welke wijze deze gefinancierd worden (als contracttaak of via de inwonersbijdrage). In 2024 heeft dit dus nog</p>



	<ul style="list-style-type: none">- U geeft dat in de landelijke GALA/SPUK-regeling middelen zijn opgenomen voor de versterking van de kennisfunctie van de GGD De gemeente Eindhoven heeft de brede doeluitkering ter uitvoering van de taken binnen het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) inmiddels aangevraagd en de GGD een opdracht gegeven te ondersteunen bij het opstellen van een lokaal plan, met regionale samenwerking. We onderzoeken in de loop van dit jaar op welke wijze de GGD structureel haar ondersteunende en adviserende taak rondom preventie en gezondheidsbevordering kan inzetten zodat wij de doelen uit het GALA in goede samenwerking met de rest van de regio kunnen behalen. Gezondheid Telt immers voor iedereen en wij zetten allemaal DE STAP naar gezonder.- De ontwerp-programmabegroting levert voor 2024 een tekort op welke wordt veroorzaakt door de aanpassing van de indexering in 2023 na het principeakkoord CAO wat ook in 2024 doorwerkt alsmede door de kosten voor het op orde brengen van de informatieveiligheid, informatiehuishouding en risicomanagement. Wij maken ons zorgen over de steeds stijgende kosten en dit stelt de gemeente Eindhoven voor een financiële uitdaging. Wij zullen met u in gesprek treden om een goede balans te behouden tussen het op peil houden van een goede publieke gezondheidszorg en het beheersbaar houden van de kosten.- Tevens verzoeken wij u inzicht te geven in de oorzaak van het te grote ziekteverzuim en de te nemen maatregelen en de benodigde middelen om het ziekteverzuim terug te dringen expliciet in de begroting 2024 GGD op te nemen, en blijvend en actief op het ziekteverzuim te sturen en hierover periodiek te rapporteren.- Wij danken u voor de inzet die u het afgelopen jaar heeft gepleegd inzake de werkzaamheden. We zien ook dat de geleerde lessen hebben geleid tot strategische keuzes en plannen voor uw inzet in de komende jaren en dat u nog meer gaat inzetten op het verschuiven van bestrijding naar preventie door meer te investeren in een	<p>geen effect op de hoogte van de inwonersbijdrage.</p> <p>De kennisfunctie (onderzoek en advies) van de GGD wordt momenteel i.o.m. onze gemeenten uitgewerkt en wordt opgenomen in de lokale en regionale planvorming m.b.t. IZA en GALA. Het Algemeen Bestuur van de GGD ondersteunt regionale samenwerking in het kader van IZA en GALA.</p> <p>Wij begrijpen uw zorgen over de stijgende kosten. Er is echter een sluitende begroting gepresenteerd. De kostenstijging bij de GGD is het gevolg van externe factoren zoals landelijke CAO-afspraken en stijgende externe prijzen (huur, energie, informatisering enz.). Het Algemeen Bestuur bewaakt deze kostenstijging kritisch en stelt kaders voor zover het binnen haar mogelijkheden ligt. Een sluitende begroting blijft ons uitgangspunt. We gaan graag met onze regiogemeenten in gesprek om een goede balans te houden tussen een goede</p>
--	---	--



	<p>gezonde leefstijl voor iedereen, en kwetsbaren in het bijzonder. Wij ondersteunen deze strategische koers.</p>	<p>publieke gezondheid en het beheersbaar houden van de kosten.</p> <p>De GGD voert momenteel een analyse uit op de oorzaken van het hoge ziekteverzuim. Er wordt reeds actief op ziekteverzuim gestuurd. Medewerkers die lang of regelmatig verzuimen zijn in beeld en worden begeleid bij herstel en werkhervatting. In het lopende aanbestedingstraject voor Arbodiensten krijgt ziekteverzuim, -begeleiding en -preventie extra aandacht.</p> <p>Het is welkom dat u deze strategische koers van de GGD ondersteunt.</p>
Gemert-Bakel	<p>De raad van Gemert-Bakel is akkoord met de ontwerp programmabegroting en geeft aan met interesse de ontwikkelingen m.b.t. GALA en IZA te volgen en de rol van de GGD hierbij. Zij geeft tevens aan de volgende ontwikkelingen kritisch te volgen: de zorg coördinatie bij spoedeisende hulp (waaronder ambulancezorg), de vernieuwing van JGZ, de aanbesteding bij Forensische Geneeskunde, de inspanningen voor de nieuwkomers en de omgevingswet. De raad kijkt uit naar de evaluatie van de bestuursopdracht 2023. De raad vraagt het GGD-bestuur bij toekomstige verhoging van de inwonersbijdrage aan te geven wat er aan Rijksmiddelen tegenover staat en terughoudendheid t.a.v. ontwikkelingen die leiden tot een verhoging van de inwonersbijdrage waar deze niet gecompenseerd wordt door SPUK- of Rijksmiddelen.</p>	<p>Zie antwoord bij Eindhoven wat betreft de evaluatie van de bestuursopdracht.</p> <p>Bij elke taakuitbreiding van de GGD zal het bestuur aangeven in hoeverre er Rijksmiddelen tegenover staan. Op het moment dat wij een verhoging van de inwonersbijdrage vragen kunt u ervan uitgaan dat er geen rijks financiering tegenover staat rechtstreeks door Rijk aan de GGD.</p>



		Voor zover de Rijksmiddelen via onze gemeenten lopen (gemeentefonds) is het beschikbare rijksbudget het vertrekpunt.
Geldrop-Mierlo	<p>De raad van Geldrop-Mierlo stelt n.a.v. de ontwerp programmabegroting 2024 de volgende vraag:</p> <ul style="list-style-type: none">- Bij de Meerjarenraming op pagina 41 geeft u aan uit te gaan van een index van 2%. Gelet op de aanpassing van de index in 1e Begrotingswijziging 2023 naar 8,625 % en de voorgestelde index voor 2024 van 3,95% vragen wij ons af in hoeverre dit een reëel percentage is. Dit mede gelet op de verwachting dat de inflatie en de daarmee gepaarde loonontwikkeling de komende jaren meer dan 2% bedragen	Zie antwoord bij Waalre.
Heeze-Leende	<p>De raad van Heeze-Leende bedankt de GGD voor haar inzet en toewijding het afgelopen jaar en gaat akkoord met de ontwerp-programmabegroting 2024. Zij plaatst daarbij de volgende kanttekeningen:</p> <ul style="list-style-type: none">- Wij herkennen ons in de punten uit de ontwerp-programmabegroting en daarmee in de ontwikkellijn die is uitgezet door in te zetten op het voorkomen van zorg door meer te investeren in een gezonde leefstijl voor iedereen, en kwetsbaren in het bijzonder.- U geeft aan dat de uitvoering van de bestuursopdracht eind 2023 wordt afgerond en geëvalueerd. We worden graag geïnformeerd over de resultaten.- U geeft aan dat in de landelijke GALA/SPUK-regeling middelen zijn opgenomen voor de versterking van de kennisfunctie van de GGD. De gemeente Heeze-Leende heeft de brede doeluitkering ter uitvoering van de taken binnen het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) aangevraagd en de GGD BZO opdracht gegeven te ondersteunen bij het opstellen van een lokaal plan, met regionale samenwerking. We onderzoeken in de loop van dit jaar op welke wijze de GGD structureel haar ondersteunende en adviserende taak rondom preventie en gezondheidsbevordering kan inzetten zodat wij de doelen uit het GALA in goede samenwerking met de rest van de regio kunnen behalen.	<p>Wij informeren onze gemeenten eind 2023 over de evaluatie van de bestuursopdracht.</p> <p>De kennisfunctie (onderzoek en advies) van de GGD wordt momenteel i.o.m. onze gemeenten uitgewerkt en wordt opgenomen in de lokale en regionale planvorming m.b.t. IZA en GALA. Het Algemeen Bestuur van de GGD ondersteunt regionale samenwerking in het kader van IZA en GALA.</p> <p>Wat betreft uw verzoek om een goede balans te houden tussen het op peil houden van de publieke gezondheid en het beheersbaar houden van de kosten: zie antwoord bij Eindhoven.</p>



	<ul style="list-style-type: none">- De begroting geeft inzicht in de verwachte uitgaven op de diverse onderdelen en taken van de GGD voor alle in de GR deelnemende 21 gemeenten samen. Een helder en transparant overzicht van de kostenverdeling per gemeente echter ontbreekt. Dit is vanuit ambtelijk en bestuurlijk oogpunt een wenselijke toevoeging. Daarmee is in één oogopslag duidelijk uit welke onderdelen de pijlers zijn opgebouwd, wat wettelijke en maatwerktaken zijn én hoeveel een gemeente aan deze onderdelen betaald. We willen u verzoeken bij toekomstige begrotingen en jaarverslagen zo'n financieel overzicht op te nemen.- De begroting voor 2024 laat een tekort zien welke wordt veroorzaakt door de aanpassing van de indexering in 2023 na het principeakkoord CAO wat ook in 2024 doorwerkt alsmede door de kosten voor het op orde brengen van de informatieveiligheid, informatiehuishouding en risicomanagement. Gemeente Heeze-Leende maakt zich zorgen over de steeds stijgende kosten bij de GGD (dit geldt ook voor andere verbonden partijen) en dit stelt de gemeente voor een financiële uitdaging. We vernemen graag welke maatregelen de GGD neemt om een balans te vinden in het op peil houden van een goede publieke gezondheidszorg en het beheersbaar houden van de kosten.	
Helmond	<p>De gemeenteraad van Helmond heeft besloten om de ontwerp programmabegroting GGD Brabant-Zuidoost te voorzien van een positieve zienswijze en de erin verankerde inhoudelijke ambities van harte te blijven ondersteunen. De raad heeft daarbij de volgende kanttekeningen geplaatst:</p> <ul style="list-style-type: none">- Het valt ons op dat er veel majeure ontwikkelingen op de rol staan voor 2024. Veel van deze ontwikkelingen kennen nog geen financiële doorvertaling. Wij verzoeken u zo snel als mogelijk bij ons terug te komen met een financiële doorvertaling van de ontwikkelingen in 2024 middels een begrotingswijziging. Dit vraagt namelijk van de gemeente Helmond mogelijk om een grotere bijdrage. Wij ondersteunen de ontwikkelingen die ingezet worden om de GGD een gezonde en stabiele organisatie te maken die bijdraagt aan de gezondheid van onze inwoners.	<p>Zodra er meer duidelijkheid is over de financiële doorvertaling van een aantal majeure ontwikkelingen, zullen wij u daarover informeren en indien nodig (bij een noodzakelijke verhoging van de inwonersbijdrage) een begrotingswijziging voor een zienswijze voorleggen. Bij bepaalde ontwikkelingen komen de middelen van het Rijk rechtstreeks naar de GGD of via het gemeentefonds.</p>



	<ul style="list-style-type: none">- Met de bestuursopdracht die u in 2018 heeft gekregen laat u zien dat u hier hard mee op weg bent. Als gevolg van de Covid-19 crisis heeft de bestuursopdracht vertraging opgelopen en zal deze eind 2023 worden geëvalueerd en afgerond. Wij worden graag geïnformeerd over de evaluatie van de bestuursopdracht.	Voor evaluatie bestuursopdracht: zie antwoord bij Eindhoven.
Laarbeek	De raad van Laarbeek geeft een positieve zienswijze op de conceptbegroting 2024 die naar haar mening duidelijk is omschreven. De raad wenst daarom geen aanpassingen te doen aan de voorliggende conceptbegroting 2024. De raad geeft het volgende aandachtspunt mee: voor het GALA/Brede SPUK en omgevingswet moet bekeken worden of iets een basistaak of een contracttaak is. Bij contracttaken kunnen tarieven gesteld worden waar gemeenten individuele keuzes in kunnen maken.	Voor GALA zullen we later bepalen wat basistaak van de GGD is en wat als een contracttaak wordt gezien. Het GGD-bestuur beschouwt de taken van de GGD in het kader van de Omgevingswet in deze fase als een contracttaak waarbij elke gemeente zelf kan bepalen wat zij bij de GGD afneemt. Eind 2024 evalueren we dit en kijken we opnieuw naar de taken van de GGD en op welke wijze deze gefinancierd worden (als contracttaak of via de inwonersbijdrage). In 2024 heeft dit dus nog geen effect op de hoogte van de inwonersbijdrage.
Nuenen	De raad van Nuenen maakt de volgende opmerkingen n.a.v. de ontwerp programmabegroting 2024: <ul style="list-style-type: none">- Wat ons opvalt is dat u in de Ontwerp Programmabegroting 2024 onder de Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing (pagina 28) aangeeft te beschikken over een actief risicomanagement waarbij het management nadrukkelijk stilstaat bij de ontwikkeling en ontstaan van relevante risico's. Hierdoor lijkt het dat het risicomanagement op orde is. Omdat u via deze begrotingswijziging extra middelen, zowel	Wat betreft uw opmerking over risicomanagement: de paragraaf in de ontwerpbegroting legt de focus op de financiële gevolgen van risico's. Risicomanagement heeft een bredere scope en gaat ook over inhoudelijke risico's (verstoring in processen, gevolgen voor



	<p>incidenteel als structureel, in wil gaan zetten voor risicomanagement is ons verzoek om dit nader toe te lichten.</p> <ul style="list-style-type: none">- Bij de Meerjarenraming op pagina 41 geeft u aan uit te gaan van een index van 2%. Gelet op de aanpassing van de index in de 1e Begrotingswijziging 2023 naar 8,625% en de voorgestelde index voor 2024 van 3,95% vraagt de gemeenteraad zich af of dit een reëel percentage is. Dit mede gelet op de verwachting dat de inflatie en de daarmee gepaard gaande loonontwikkeling de komende jaren meer dan 2% bedraagt. Ook hierop vragen wij via deze weg een nadere toelichting.	<p>klanten, imagoschade enz). De GGD heeft inmiddels een risicoregister opgebouwd waarbij de belangrijkste inhoudelijke en financiële risico's zijn benoemd, gewogen (kans x impact), de risicobereidheid is aangegeven en tegenmaatregelen zijn opgenomen. Deze maatregelen zijn nog niet volledig geïmplementeerd.</p> <p>Risicomanagement vraagt om een continue monitoring en bijstelling van de risico's (borging van de plan-do-check-act-cyclus). Op dit moment is risicomanagement bij de GGD nog niet volledig op orde maar we hebben wel stappen in de goede richting gezet.</p> <p>Wat betreft de meerjarenraming op blz 41: zie antwoord bij Waalre.</p>
Oirschot	De raad van Oirschot heeft besloten geen zienswijze in te dienen en wenst de GGD succes met alle voornemens.	
Reusel-De Mierden	De raad van Reusel – De Mierden heeft besloten geen zienswijze in te dienen.	
Son en Breugel	De raad van Son & Breugel heeft besloten geen zienswijze in te dienen en acht de door de GGD gegeven toelichting op de stijging van de kosten waardoor ook het bedrag per inwoner toeneemt in 2023 en 2024, realistisch en verklaarbaar. De raad spreekt zijn waardering uit voor de GGD inzet de afgelopen periode, specifiek voor de inzet van GGD gelet op de door	Wij danken u, mede namens alle GGD medewerkers, voor de uitgesproken waardering.



	<p>Covid 19 veroorzaakte crisis maar ook voor de afronding van de integratie van de jeugdgezondheidszorg.</p>	
Someren	<p>De raad van Someren heeft kennisgenomen van deze ontwerpbegroting en verzoekt het AB in te stemmen met de ontwerpbegroting 2024.</p> <p>De raad maakt hierbij de volgende kanttekening:</p> <p>De financiële positie van de gemeente Someren staat onder druk. Op basis van een voorlopige prognose, waarbij nog geen rekening is gehouden met de meicirculaire, verwachten wij negatieve resultaten over de jaren 2024 – 2027. Als blijkt dat de meicirculaire voor onze gemeente onvoldoende financieel perspectief biedt om over 2024 een begroting met een positief resultaat op te stellen, zijn wij genoodzaakt besparingen door te voeren. Wij verwachten dan dat ook de gemeenschappelijke regeling hieraan een bijdrage levert.</p> <p>Vervolgens adviseert de raad om extra kosten m.b.t. de omgevingswet mee te nemen in de ontwerpbegroting 2024 en voert hiervoor de volgende argumenten aan: zonder deze middelen is de inzet van de GGD onvoldoende geborgd a € 0,13 per inwoner en voorkomen van een aanvullende begrotingswijziging.</p>	<p>Mochten besparingen aan de orde zijn dan kan het college van Someren een verzoek richten aan het bestuur van de GGD. Daarbij zijn er twee mogelijkheden: inkrimpen van af te nemen contracttaken door Someren (dat is een eigen keuze) of verlaging van de inwonerbijdrage en een overeenkomstige vermindering. Dit laatste beslist uiteindelijk het AB op basis een meerderheid van stemmen (waar een minderheid zich bij moet neerleggen). Wat betreft inkrimping van contracttaken wijzen we erop dat een substantiële inkrimping kan leiden tot frictiekosten die t.l.v. de betreffende gemeenten kunnen worden gebracht (door het AB te bepalen). Dit alles cf de afspraken in de GR.</p> <p>Voor omgevingswet: zie antwoord bij Eindhoven.</p>
Veldhoven	<p>Met het programma Samen Verder Groeien gaat u de jeugdgezondheidszorg vernieuwen. Wij lezen dat u hierbij extra ruimte wilt gaan bieden aan kwetsbare gezinnen. Wij snappen dit</p>	<p>De vernieuwing van JGZ is gericht op kwaliteitsverbetering van de dienstverlening</p>



	<p>uitgangspunt. Tegelijk vinden wij dat dit niet ten koste mag gaan van de kwaliteit en kwantiteit van de dienstverlening. Dit moet geborgd zijn, ook voor niet kwetsbare gezinnen. Wij vragen u dan ook nadrukkelijk om in de uitwerking af te stemmen en samen te werken met de gemeenten.</p>	<p>voor alle ouders en kinderen en voor kwetsbare gezinnen in het bijzonder. Gemeenteambtenaren zijn betrokken bij de uitwerking en het GGD-bestuur wordt op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen m.b.t. deze vernieuwing. Belangrijke veranderingen in het aanbod van JGZ worden met het Algemeen Bestuur afgestemd.</p>
Valkenswaard	<p>De raad van Valkenswaard geeft een positieve zienswijze en vindt de gehanteerde uitgangspunten in de ontwerpbegroting begrijpelijk gezien de veranderingen in de maatschappij.</p>	
Waalre	<p>De gemeenteraad van Waalre wijst op blz. 41 van de ontwerpbegroting (meerjarenraming) waarin wordt uitgegaan van een indexering van 2 % en vraagt het GGD-bestuur er rekening mee te houden dat dit percentage kan wijzigen aangezien inflatie altijd onderhevig is aan schommelingen.</p>	<p>In de meerjarenraming hebben we vanaf 2025 een voorlopige indexering van 2% gehanteerd wat een meer genormaliseerde (maar tevens een onzekere) verwachting is. In de ontwerpbegroting 2024 zijn we voor de jaarschijf 2024 uitgegaan van een index van 3,95 %. We houden zoals u voorstelt inderdaad rekening met schommelingen in indexpercentages.</p>